روابط ایران و آمریکا در اولین روزهای دولت رئیسی؛

یک تحریم جدید و ادبیاتی با بوی تلخ مخاصمه

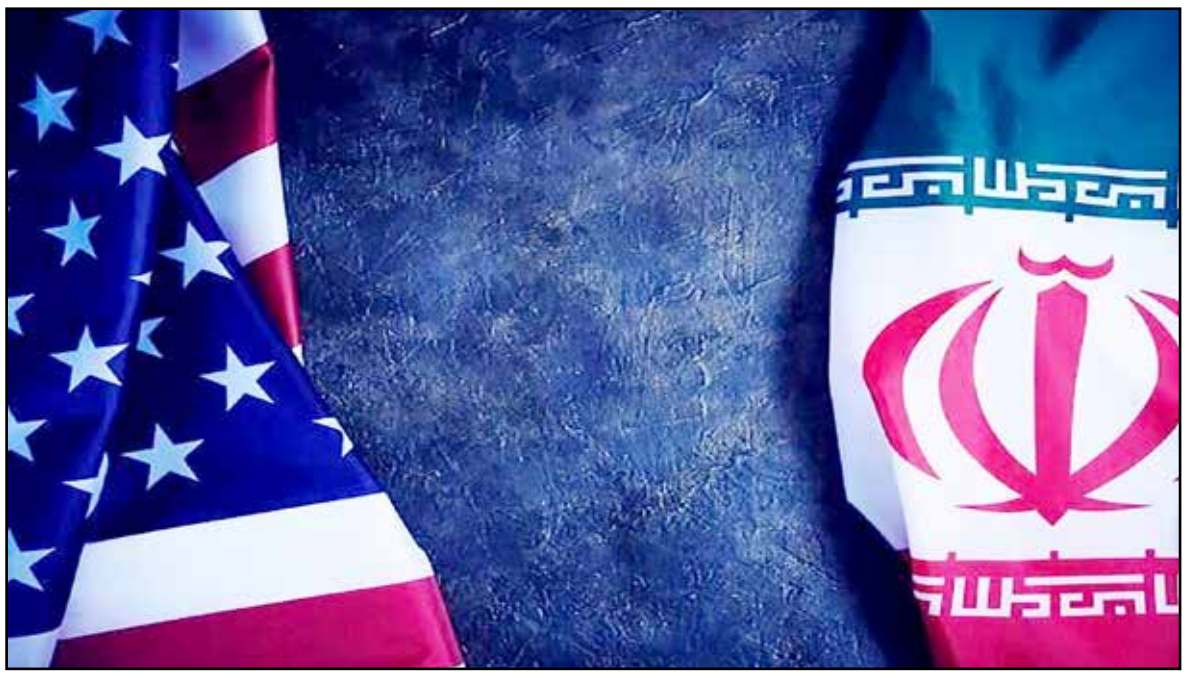

محبوبه ولی

امید به توافق بر سر برجام، رفع تحریم‌ها و به تبع آن سر و سامان گرفتن این وضع آشفته نابهنجار به‌ویژه در حوزه اقتصاد، در حرکتی سینوسی مدام در افت و خیز بوده است. در روزهای اخیر اما به‌نظر می‌رسد این روند سینوسی، جای خود را به سیری خطی، آن هم در جهت تنش و مخاصمه داده است؛ اتفاقی که امید به توافق در وین را بیش از پیش کم می‌کند.

تازه‌ترین اتفاق در این سیر خطی، اضافه شدن چهار نفر به لیست تحریم‌های آمریکا به دلیل همکاری با وزارت اطلاعات و امنیت ایران است. وزارت خزانه‌داری ایالات متحده دو شب پیش اعلام کرد که علیرضا فراهانی، محمود خاضعین، امید نوری و کیا صادقی را به دلیل تلاش برای ربودن «مسیح علی‌نژاد» تحریم کرده است.

بنابراین تحریم، تمامی دارایی‌های این اشخاص در خاک آمریکا مسدود و به دفتر کنترل دارایی‌های خارجی خزانه‌داری آمریکا معرفی می‌شود. همچنین تمام اشخاص آمریکایی از انجام هرگونه معامله که به دارایی‌ها یا منافع تحت تملک این افراد مربوط شود، منع می‌شوند.

خزانه‌داری آمریکا همچنین تصریح کرده آن دسته از افراد غیرآمریکایی هم که وارد برخی مبادلات معین با این افراد شوند خودشان را در معرض خطر تحریم از سوی آمریکا قرار می‌دهند. هر نهاد خارجی که آگاهانه اقدام به تسهیل تراکنش‌های این فراد کند نیز مشمول تحریم‌های احتمالی واشنگتن خواهد شد.

واکنش بلینکن و وزارت خارجه ایران

پیش از این هم ادعای تلاش ایران برای ربودن مسیح علی‌نژاد منجر به یک تقابل نسبی مختصر میان مقام‌هایی از ایران و آمریکا شده بود؛ اما حال که کار به تحریم و اقدام عملی کشیده است، سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت خارجه ایران به لحن تندتری پاسخ داده است.

او دیروز در واکنش به این اقدام خزانه‌داری آمریکا، گفت: «متاسفانه مقامات فعلی آمریکا مسیر شکست‌خورده دولت قبلی را طی می‌کنند. حامیان و کاسبان تحریم در آمریکا جعبه‌ابزار تحریمی خود را در اثر مقاومت حداکثری ایران خالی دیده‌اند و این بار با توسل به سناریوهای هالیوودی، تلاش دارند حیات برگرفته از فضای تحریمی را برای خود زنده نگه دارند.»

او ادامه داد: «واشنگتن بداند راهی جز ترک اعتیاد تحریمی خود و استفاده از ادبیات و رفتار محترمانه در قبال تهران ندارد.»

مسئولیت این تحریم که با واکنش وزارت خارجه ایران مواجه شد؛ شاید اگر صرفا بر دوش وزارت خزانه‌داری آمریکا بود، ارتباط چندان مستقیمی با مذاکرات وین پیدا نمی‌کرد، اما وقتی آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا به عنوان کسی که پیش بردن مذاکرات بر عهده اوست، از آن دفاع می‌کند، معادلات تغییر می‌کنند.

> **رابرت مالی در مصاحبه دیروز خود مشخصا اشاره کرده که آمریکا هنوز هیچ‌گونه اشاره‌ای که نشان دهد «ابراهیم رئیسی»، رئیس جمهور جدید ایران، آماده برگزاری دور هفتم گفت‌وگوها باشد، دریافت نکرده است**

او درباره این تحریم نه‌تنها سکوت نکرد، بلکه به‌صراحت گفت که «ایالات متحده از علاقه مستمر ایران برای توطئه علیه آمریکایی‌ها، از جمله مقام‌های فعلی و سابق آمریکا آگاه است و تلاش ایرانی‌ها برای به سکوت واداشتن مخالفان، به‌ویژه شهروندان آمریکایی را تحمل نخواهد کرد.»

«واشنگتن تا ابد صبر نمی‌کند»

نه تنها بلینکن، بلکه رابرت مالی هم که به اتخاذ مواضع کمی ملایم‌تر در قبال ایران مشهور است، دیروز لحنی متفاوت در پیش گرفت. او نماینده امور ایران در دولت بایدن است. هنگامی که به این سِمت منصوب شد، بسیاری از جمهوری‌خواهان و تندروها در آمریکا حضور او را تسلیم در برابر ایران و شکست پیشاپیش در مذاکرات با ایران قلمداد کردند.

او اما دیروز هشدار داده «واشنگتن نمی‌تواند تا ابد منتظر تهران برای بازگشت به مذاکرات باشد.» مالی حتی اضافه کرده که «آمریکا و تروئیکای اروپایی پیش‌تر نیز بیش از حد صبور بوده‌اند.»

این گونه اظهارات شاید واکنشی به گفته‌های اخیر وزیر امور خارجه ایران است. حسین امیرعبداللهیان هفته گذشته در یک گفت‌وگوی تلویزیونی اظهار کرد که حداقل سه ماه طول می‌کشد تا دولت جدید برای شروع مذاکرات برنامه‌ریزی کند.

رسانه‌ها و تحلیلگران پس از اظهارات وی پیش‌بینی کردند که مذاکرات تا چندین ماه دیگر هم از سر گرفته نشود. به‌نظر می‌رسد این تعلل، طرف مقابل را نگران کرده است.

رابرت مالی در مصاحبه دیروز خود مشخصا اشاره کرده که «آمریکا هنوز هیچ‌گونه اشاره‌ای که نشان دهد «ابراهیم رئیسی»، رئیس جمهور جدید ایران، آماده برگزاری دور هفتم گفت‌وگوها باشد، دریافت نکرده است.»

نماینده ویژه آمریکا در امور ایران گفته است: «در حالی که ایران به پیشرفت‌های هسته‌ای خود ادامه می‌دهد ما نمی‌توانیم تا ابد منتظر بمانیم چون در برخی نقاط، پیشرفت‌ها به گونه‌ای است که بازگشت به برجام برای آمریکا بسیار کم‌ارزش‌تر از غیر آن است.»

مالی اضافه کرده: «اما این موضوع نباید برای مدت طولانی به تعویق بیافتد زیرا در این صورت ما به نتیجه‌گیری متفاوتی خواهیم رسید.»

امید برای توافق زیاد نیست

ادوارد رودز، استاد علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه جرج میسون آمریکا در این خصوص به ایلنا گفته است: «در حالی که یک انتظار کلی وجود دارد که مذاکره با دولت جدید ایران حتی از دولت قبلی دشوارتر است، دولت بایدن کاملاً آماده است تا دقیقاً همانند دولت قبلی با دولت جدید ایران همکاری کند.»

> **بلینکن درباره تحریم اخیر چهار شهروند ایرانی به اتهام تلاش برای ربودن مسیح علی‌نژاد سکوت نکرده، بلکه به صراحت گفته است که ایالات متحده از علاقه مستمر ایران برای توطئه علیه آمریکایی‌ها، از جمله مقام‌های فعلی و سابق آمریکا آگاه است**

او در عین حال اما توضیح داده که در واشنگتن، امید برای توافق زیاد نیست و در صورت عدم توافق، چشم‌انداز هرگونه کاهش قابل توجه تحریم‌ها صفر است.

بسیاری دیگر از تحلیلگران نیز طی روزهای اخیر پیش‌بینی کرده‌اند که ماه‌ها شاهد هیچ مذاکره‌ای در وین نخواهیم بود.

با این تفاسیر به نظر می‌رسد فعلا از نقطه اوج سینوس فرود آمده‌ایم و مشخص نیست این فرود به منتفی شدن هرگونه توافق و مذاکره‌ای بینجامد یا اینکه دولت ابراهیم رئیسی با فرستادن پالسی مثبت جهت مذاکره، طرف مقابل را از عزم خود برای حل مسئله برجام آگاه کند.

ممکن است این تعلل در جهت گرفتن امتیاز بیشتر و دادن امتیازات کمتر در مذاکرات وین باشد؛ در این صورت اما این نکته بسیار حائز اهمیت است که زمان این تعلل آنقدر طولانی نشود که اساسا دیگر مذاکره‌ای برای رد و بدل کردن امتیازات در کار نباشد و یا اینکه نتیجه عکس بدهد.

روی موج کوتاه

با حکم رهبر انقلاب؛

حسینی خراسانی، جایگزین آملی لاریجانی در شورای نگهبان شد

با حکم رهبر انقلاب، سید احمد حسینی خراسانی در شورای نگهبان جایگزین آملی لاریجانی شد. متن حکم حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به این شرح است:

«بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سیداحمد حسینی خراسانی دامت توفیقاته

با عنایت به کناره‌گیری حضرت آقای آملی دامت برکاته از عضویت شورای نگهبان و با تشکر از خدمات علمی ایشان در آن شورا، جنابعالی را به عضویت آن شورای معظم منصوب می‌کنم و مزید توفیقات شما را از خداوند متعال مسألت می‌نمایم.»

طرح جدید نمایندگان برای تقسیم کشور به ۱۰ منطقه

تسنیم نوشت: جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با تدوین طرحی با عنوان ایجاد وزرای منطقه‌ای و ارائه آن به هیأت رئیسه مجلس در صدد تقویت بنیه اقتصادی کشور برآمده‌اند. بنا بر این طرح، برای هر منطقه یک وزیر توسط رئیس جمهور به مجلس شورای اسلامی برای اخذ رأی اعتماد معرفی می‌شود. وزیر منطقه‌ای مکلف به تنظیم روابط دولت مرکزی با مسئولان محلی، معرفی استانداران به هیأت وزیران، ایفای کمک‌رسانی و نجات عمومی در برابر حوادث و بلایا در حوزه نفوذ منطقه خود و حل و فصل مشکلات مشترک استان‌ها در پهنه منطقه‌ای می‌باشد. همچنین وزیر منطقه‌ای نمی‌تواند دارای فعالیت اقتصادی در همان منطقه باشد یا خود و خانواده‌اش اهل همان منطقه باشند.

مصباحی مقدم:

رئیسی به خاطر مردم جان خود را به خطر می‌اندازد

غلامرضا مصباحی مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، در رابطه با سفر رئیس جمهور به خوزستان و پیام آن برای مردم، اظهار کرد: این اقدام حکایت از مردمی بودن رئیس جمهور است. وی افزود: ما علاوه بر سفر رئیس جمهور به خوزستان دیدیم که در داروخانه حضور پیدا کردند و در بیمارستانی که بیماران کرونایی در آنجا بستری هستند، یعنی رئیس جمهور حاضر است که فداکاری کند و حتی جان خودش را در چنین شرایط سختی به خطر بیندازد و جان خود را بدهد، اما از حضور در بین مردم غفلت نکند.

قوه قضائیه:

حکم جلب مهدی هاشمی صادر شد

مرکز رسانه قوه قضائیه اعلام کرد: «در پی اظهارات یکی از نمایندگان مجلس در روزهای اخیر مبنی بر «اعطای مرخصی بدون سقف زمانی» به مهدی هاشمی، به اطلاع می‌رساند، هیچگونه مرخصی بی‌وجهی به نامبرده اعطا نشده و محکوم علیه، طبق قانون برای مدت مشخصی به مرخصی اعزام شده بود، ولی مدتی است در غیبت به سر می‌برد. متاسفانه نامبرده پس از پایان زمان مرخصی، از مراجعت به زندان خودداری نموده و غیبت کرده است؛ اخطار قانونی لازم به وی داده شده و چون به زندان بازنگشته است بر همین اساس حکم جلب این محکوم صادر شده است.»

لبنانی‌ها برای نفتکش‌های ایرانی سرود ساختند

لبنانی‌ها که این روزها با معضل سوخت در کشورشان مواجه هستند، برای نفتکش‌های ایرانی حامل سوخت که به نوبت راهی این کشور می‌شوند، سرود ساختند. در این سرود که در فضای مجازی انتشار و بازتاب داشته است، خوانده می‌شود: «دریای لبنان را مزین کردی، به سلامت و در حمایت رسیدی، خدا به همراهت، چشم آمریکا کور، بیروت به تو خوش آمد می‌گوید، ای نفتکش ایرانی.»

اطلاعات سپاه فرد مرتبط با گروه‌های ضدانقلاب را دستگیر کرد

به گزارش خبرگزاری‌ها، فرد مرتبط با گروه‌های ضدانقلاب در یکی از شهرستان‌های اردبیل توسط سازمان اطلاعات سپاه حضرت عباس(ع) استان اردبیل دستگیر شد. سازمان اطلاعات سپاه حضرت عباس(ع) استان اردبیل پس از ماه‌ها رصد و کنترل اطلاعاتی دقیق در فضای مجازی موفق شد فردی را که با فعالیت‌های تجزیه‌طلبانه و ارتباط با گروه‌های ضدانقلاب و سرکردگان جریانات انحرافی مبادرت به تشویش اذهان عمومی می‌کرد، دستگیر و تحویل مقام قضایی کند.

خبر

میبدی:

بنا بر محاکمه روحانی باشد، پای خیلی‌ها وسط می‌آید

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب تاکید کرد: اگر بنا باشد مقصر این شرایط فعلی کشور را معرفی و محاکمه کنیم محدود به حسن روحانی نمی‌شود، بلکه پای خیلی‌ها به وسط می‌آید.

حجت‌الاسلام فاضل میبدی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره برخی تلاش‌ها برای طرح بحث محاکمه روحانی گفت: جریان انحرافی همواره سعی می‌کند طرحی را در مملکت اجرایی کند تا مسائل اصلی کمرنگ شود از همین رو مشاهده می‌کنیم هرگاه اتفاقی افتاده و مسئله‌ای پیش آمده است، این جریان انحرافی مسائل دیگری را مطرح می‌کند که اذهان و افکار عمومی به سمت و سوی دیگری سوق داده شود.

این عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه خاطرنشان کرد: بالاخره ممکن است این گروهی که وعده داده بودند برای ما بهشت بسازند، مشکل تورم را حل کنند و جلوی رشد دلار و نقدینگی را بگیرند، نتوانند موفق شود بنابراین عده‌ای یکسری مسائل انحرافی مطرح می‌کنند که ذهن مردم به سوی آن برود.

وی تاکید کرد: اگر بنا است مشکلات را در کشور مطرح و مقصری برایش پیدا کنیم یکی دو نفر که نیستند پای بسیاری از مسئولان و افراد وسط می‌آید؛ اما متاسفانه «کی بود کی بود، من نبودم» تقریباً جزء فرهنگ ما شده است و این برای اولین بار نیست که چنین مسائلی مطرح می‌شود.

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب یادآور شد: یک زمانی حمله به دولت اصلاحات و رئیس آن مطرح شد، یک زمانی دیگر با فاصله زمانی دیرتر بحث دولت آقای احمدی‌نژاد را بیان کردند حالا هم روحانی را می‌گویند. حتی یک زمانی هم نام آقای کروبی و موسوی را مطرح کردند و هر روز باید اسمی به میان بیاورند و به عنوان مقصر و مسئول مطرح کنند تا مقصرهای اصلی معلوم نشود که این کار هم توسط یک جریان انحرافی صورت می‌گیرد تا ذهن مردم منحرف شود و نرود به سمت جایی که باید برود.

میبدی در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه سیدحسن خمینی در کشور سمت اجرایی ندارد اما چرا در برهه‌ای از زمان مورد حمله و هجمه قرار می‌گیرد، عنوان کرد: در مملکت یکسری جنجال باید همیشه آفریده شود، به هر حال سید حسن خمینی کسی است که از کلام او می‌ترسند، او وابسته به جایی نیست و استقلال خودش را حفظ کرده و از خانواده امام است، بنابراین وی را می‌ترسانند تا حرفی نزند و سخنی نگوید. وی ادامه داد: به هر حال ممکن است یک سری افراد پیدا شوند و از این وضعیتی که ممکن است به وجود بیاید، انتقاد کنند و درباره برخی افراد بخواهند سخنی بگویند که برای این‌ها سنگین باشد، بنابراین عده‌ای را می‌ترسانند و می‌گویند اگر مشکلات مملکت در اقتصاد حل نشد، مشکلات مسکن، FATF و مذاکرات حل نشد و به سرانجام نرسید، نفس نکشید تا ما کار خودمان را انجام دهیم.

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب تاکید کرد: به هر حال مافیای قدرت و ثروت همیشه دنبال این بوده که با حاشیه‌سازی ذهن مردم به سمت و سوی دیگر برود.

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس:

تمرکز اصلی دستگاه دیپلماسی تقویت ارتباط با همسایگان باشد

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: باید پنجاه درصد مرکز ثقل سیاست خارجی ایران توجه به کشورهای همسایه باشد؛ ما بازار بسیار خوبی در کشورهای همسایه داریم و باید روابطمان را با آنان گسترش دهیم؛ به گونه‌ای که هم ایران و هم کشورهای همسایه از این ارتباط منتفع شوند.

عباس گلرو در گفتگو با مهر، درباره مهم‌ترین اولویت دولت در عرصه سیاست خارجی، اظهار کرد: سیاست خارجی عرصه متنوعی از روابط دوجانبه و چند جانبه در حوزه‌های مختلف سیاسی، امنیتی، فرهنگی و اقتصادی است. توجه به همسایگان، اولویت مهمی است که امروز در داخل کشور مورد اجماع همه است.

وی با بیان اینکه باید روابط ایران با کشورهای همسایه در ابعاد مختلف تقویت شود، افزود: زمانی که از تقویت ارتباط با کشورهای همسایه صحبت می‌کنیم، به یک مولفه خاص اشاره نمی‌کنیم بلکه رابطه ایران با کشورهای همسایه باید در ابعاد مختلف گسترش یابد.

رئیس کمیته روابط خارجی کمیسیون امنیت ملی مجلس تصریح کرد: تقویت روابط سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی بین ایران و کشورهای همسایه اهمیت زیادی دارد و مورد تأکید دولت و مجلس شورای اسلامی است و حتماً باید پیگیری شود.

وی گفت: سهم ایران از هزار و ۲۰۰ میلیارد دلار واردات ۱۵ کشور همسایه، فقط دو درصد یعنی ۲۲ میلیارد دلار است که بسیار ناچیز است و باید حتماً ارتقا پیدا کند.

نماینده مردم سمنان در مجلس تصریح کرد: البته اگر بین کشورها، روابط فرهنگی به درستی بنیان گذاشته نشود و متعاقب آن روابط سیاسی هم ارتقا پیدا نکند، زمینه برای کار اقتصادی بین آنان هم وجود نخواهد داشت.

گلرو افزود: هر چقدر برای کار اقتصادی تلاش شود و بگوییم که سودآوری و ارز آوری خود را مثلاً از دو درصد به ۲۰ درصد برسانیم، اما اگر در حوزه روابط فرهنگی با کشورها اقدامی انجام ندهیم، تنش سیاسی کنترل نشود و آرامش در منطقه وجود نداشته باشد، قطعاً هیچ فرصتی برای کار اقتصادی وجود نخواهد داشت.

وی تأکید کرد: مقدمه بهره‌مندی از روابط اقتصادی، کار فرهنگی و ارتقای روابط سیاسی است که این اقدامات در یک بازه زمانی می‌تواند تأثیرات مثبتی در روابط کشورها بگذارد.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس اضافه کرد: برای نمونه ۲۲ کشور عربی عضو اتحادیه عرب هیچ کدام به صورت کامل همگن نیستند و تفاوت‌های فرهنگی دارند و باید در روابط با آنان این ظرافت‌ها مورد توجه قرار گیرد. ما فرهنگ غنی داریم و منطقه پُر از فرصت‌های فرهنگی و تمدنی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

گلرو گفت: ما باید از تمام این فرصت‌ها به خوبی استفاده کنیم و امیدواریم بر مبنای اولویت توجه داشتن به کشورهای همسایه، دروازه‌ها را به سمت جامعه جهانی باز کنیم و اگر در ابتدا اوضاع منطقه‌ای و ارتباط با کشورهای همسایه را تقویت کنیم، طبیعتاً در حوزه ارتباط با کشورهای آسیای دور، اروپا و آمریکای لاتین هم می‌توانیم عملکرد قابل قبولی داشته باشیم.